

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep
0032 OSLO

Deres ref
21/3740

Vår ref
21/2945

Dato
16.08.2021

Høring av forslag til nye regler for stiftelser

Finansdepartementet viser til Nærings- og fiskeridepartementets høringsnotat datert 21. mai 2021 med forslag til nye regler for stiftelser.

Ett av forslagene går ut på at stiftelser ikke skal kunne drive næringsvirksomhet i stiftelsen som rettssubjekt. Vårt høringssvar er begrenset til å omfatte denne delen av høringsforslaget.

Definisjon av næringsvirksomhet

Med unntak for forvaltning av verdipapirer bestående av investeringer i datterselskaper, er det foreslått at næringsvirksomhet ikke skal være tillatt som en del av en stiftelses egen virksomhet, men at dette kun kan drives i særskilte rettssubjekter. Etter forslaget skal «næringsvirksomhet» tolkes på samme måte som begrepet «erwerb til formål» i skatteloven § 2-32 første ledd. Det er foreslått at terskelverdiene i bestemmelsens annet ledd ikke skal tillegges vekt.

Det er uklart for oss hvor vidtrekkende forslaget om endring av adgangen til å drive næringsvirksomhet i stiftelser er ment å være. Henvisningen til «erwerb til formål» som fortolkningskriterium trekker klart i retning av at stiftelser som er fritatt fra formues- og inntektsskatt etter skatteloven § 2-32 første ledd, ikke er omfattet av forslaget. Det vil i så fall innebære at stiftelser med et ikke-ervervsmessig formål fortsatt kan utøve økonomisk aktivitet som går ut over realisering av det ikke-ervervsmessige formålet (finansieringsaktiviteter) uten at det vil foreligge en plikt til å skille ut slik virksomhet. Slike inntekter er skattepliktige etter skatteloven § 2-32 annet ledd, jf. § 5-1, og kan ha et

relativt betydelig omfang. Dersom slik økonomisk aktivitet blir hovedaktiviteten, vil imidlertid stiftelsen ikke lenger anses for å ha et ikke-erhvervsmessig formål, og den blir skattepliktig etter § 2-32 første ledd.

Sett hen til de anførte begrunnelser i høringsnotatet, kan det imidlertid være grunn til å anta at hensikten med forslaget er at alle aktiviteter som ikke er unntatt fra skatteplikt etter skatteloven § 2-32 skal holdes adskilt fra stiftelsen som sådan. I så fall oppnås ikke hensikten fullt ut dersom «erhverv til formål» anvendes som eneste avgrensningskriterium, jf. forrige avsnitt.

På bakgrunn av ovenstående mener vi det er behov for en klargjøring av hvilke økonomiske aktiviteter forslaget omfatter. I den forbindelse bør det også vurderes å omformulere det foreslåtte avgrensningskriteriet.

Skal utskillingsplikten kun gjelde nye stiftelser?

Uttalelsene under høringsnotatet punkt 2.5.3, sammenholdt med det som er kommet til uttrykk under kapittel 7, etterlater en viss usikkerhet om forslaget kun er ment å omfatte stiftelser som opprettes etter at ny stiftelseslov er trådt i kraft, eller om forslaget også omfatter eksisterende stiftelser som etablerer ny næringsvirksomhet etter ikrafttreddelsen av de foreslåtte endringene.

Dersom eksisterende stiftelser, som ikke allerede driver næringsvirksomhet når lovendringene trer i kraft, senere skal kunne starte slik virksomhet uten at stiftelsen pålegges utskillingsplikt, vil en ikke fullt ut oppnå de tilsiktede hensikter med forslaget. Det samme gjelder hvis eksisterende stiftelser med utskillingspliktig økonomisk aktivitet oppstått før lovendringen på permanent basis unntas fra utskillingsplikten.

Etter vår vurdering tilsier dette at plikten til å holde næringsvirksomhet adskilt fra stiftelsens øvrige aktiviteter bør gjøres gjeldende for alle stiftelser som har eller senere etablerer næringsvirksomhet. Det bør i så fall gis en overgangsregel som gir etablerte stiftelser noe tid til å gjennomføre nødvendige tilpasninger.

Med hilsen

Hans Peter Lødrup e.f.
lovrådgiver

Liv Jægersborg
seniorskattejurist

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer